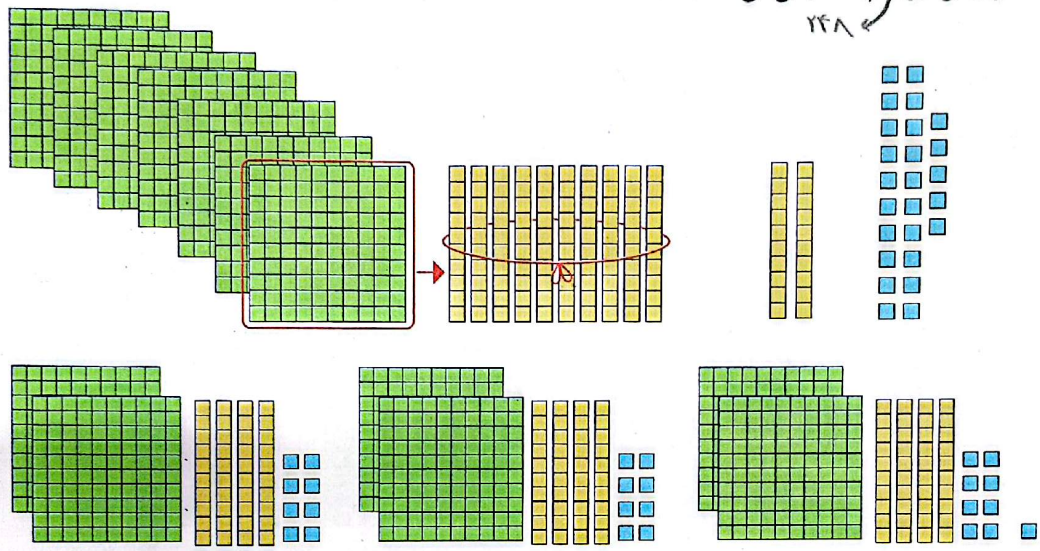
تقسیم عدد اعشاری بر عدد طبیعی[1]

فعّالیت

کمیته‌ی امداد امام خمینی بسته‌های لوازم‌التحریر را برای مناطق محروم ارسال می‌کند. مسئول انبار می‌خواهد ۷۴۵ بسته‌ی موجود را برای ارسال به ۳ منطقه به‌طور مساوی در سه کارتن قرار دهد. در هر کارتن چند بسته قرار می‌گیرد؟ چند تا باقی می‌ماند؟ ۱

۲۴۸

تقسیم زیر:

۷۴۵	۳
−۶۰۰	۲۰۰
۱۴۵	+ ۴۰
−۱۲۰	+ ۸
۲۵	۲۴۸
− ۲۴	
۱	

۱۴۵ > ۳ ✗ — ۲۵ > ۳ ✗ — باقی‌مانده < مقسوم‌علیه

◆ اگر ۷ دسته‌ی صدتایی را بین سه کارتن تقسیم کنیم، چند دسته‌ی صدتایی به هر کارتن می‌رسد؟ ۲ دسته چند تا صدتایی باقی می‌ماند؟ ۱ دسته

◆ دسته‌ی صدتایی باقیمانده برابر چند تا ۱۰ تایی است؟ ۱۰ تا

◆ روی هم چند دسته‌ی ده‌تایی برای تقسیم کردن داریم؟ ۱۴ تا — به هر کارتن چند تا می‌رسد؟ ۲۴۰ — چندتا ده‌تایی می‌ماند؟ ۲ تا

◆ دسته‌ی ده‌تایی باقیمانده برابر چند تا یکی است؟ ۲۵ تا — روی هم چند تا یکی برای تقسیم کردن داریم؟ ۲۵ تا

◆ اگر این یکی‌ها را تقسیم کنیم، به هر کارتن چند تا می‌رسد؟ ۸ تا — چند تا باقی می‌ماند؟ ۱

مراحل تقسیم بالا به صورت روبه‌رو خلاصه شده است:

۷۴۵	۳
−۶۰۰	۲۴۸
۱۴۵	
−۱۲۰	
۲۵	
− ۲۴	
۱	

یکان ← دهگان ← صدگان

ارزش هر رقم را مشخّص کنید.

۱ــ به عددهای ۱,۲,۳,۴,... عددهای طبیعی می‌گویند.

CamScanner

کار در کلاس

۱ــ با پر کردن جاهای خالی، تقسیم‌های زیر را انجام دهید.

۲۴۳۹	۱۹
−۱۹۰۰	۱
۵۳۹	
−	
−	

۴۳۳	۷
−۴۲۰	۶۱
۱۳	
− ۷	
۶	

۲ــ تقسیم‌های زیر را انجام دهید.

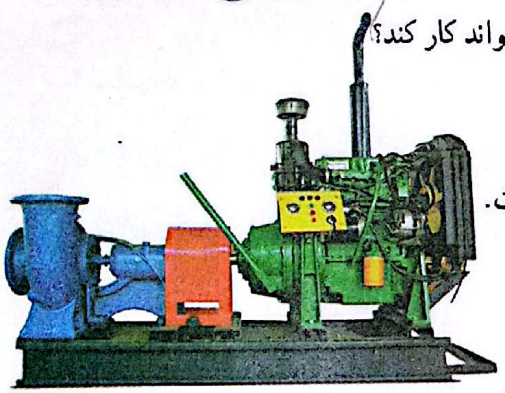
۷۲۳۱	۲۳
−۶۹۰۰	۳۱۴
۳۳۱	
− ۲۳۰	
۱۰۱	
− ۹۲	
۹	

۹۸۷	۹
−۹۰۰	۱۰۹
۸۷	
− ۸۱	
۶	

۴۳۷۱	۱۷
−۳۴۰۰	۲۵۷
۹۷۱	
− ۸۵۰	
۱۲۱	
۱۱۹	
۲	

۳ــ یک موتور آب در هر ساعت ۱۴ لیتر گازوئیل مصرف می‌کند.

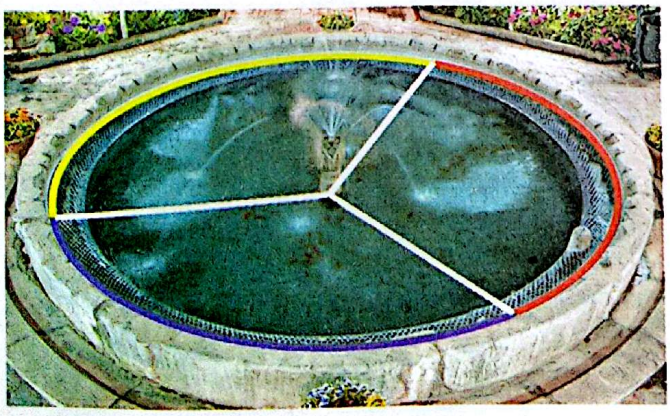
الف) اگر منبع این موتور ۱۵۵ لیتر گازوئیل داشته باشد، چند ساعت می‌تواند کار کند؟ پس از آن چند لیتر گازوئیل باقی می‌ماند؟

ب) برای آبیاری هر ۱۰۰۰ متر مربع (هکتار) ۲۴ متر مکعّب آب نیاز است. برای ۱۵ هکتار از این زمین چقدر آب می‌خواهیم؟

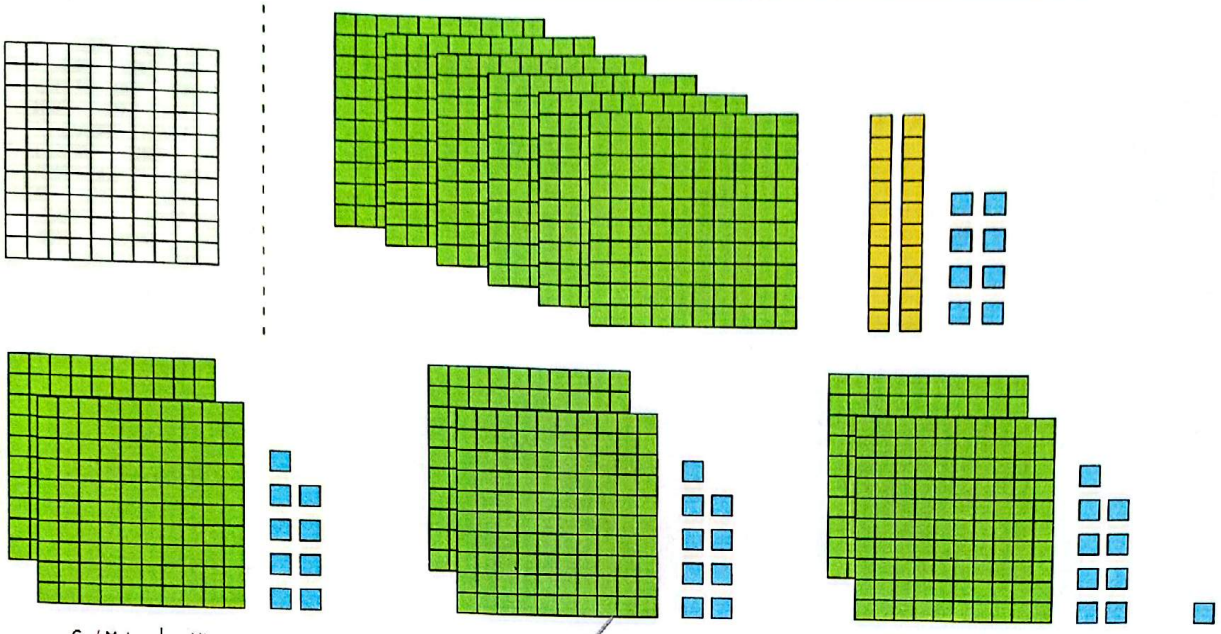
پ) اگر موتور آب در هر ساعت ۱۲ متر مکعّب آب از چاه بیرون بیاورد، برای آبیاری این زمین چند ساعت باید کار کند؟

فعّالیت

۱ــ الف) یک حوض به شکل دایره و به شعاع یک متر است، محیط آن را پیدا کنید.

ب) می‌خواهیم محیط این حوض را به سه قسمت مساوی تقسیم کنیم. طول یک قسمت خمیده چقدر می‌شود؟ برای یافتن پاسخ، تقسیم را به کمک شکل‌های صفحه‌ی بعد کامل کنید و به سؤال‌ها پاسخ دهید.

۶ ۲۸ | ۳
۶ ۰۰ | ۲
۰ ۲۸ | + ۰٫۰۹
۰ ۲۷ | ۲٫۰۹
۰ ۰۱

◆ ۶ تا یکی داریم. به هر قسمت چند تا یکی می‌رسد؟ ۲ تا یکی

◆ حالا چه عددی را باید به ۳ تقسیم کنیم؟ ۰٫۲۸

۲ــ با توجّه به تقسیم زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید.

۴۳ ۷ | ۵
۴۰ ۰ | ۸
۳ ۷ | + ۰ ۷
۳ ۵ | ۸ ۷
۰ ۲

◆ ۴ تا بسته‌ی ۱۰ تایی را نمی‌توان به ۵ قسمت تقسیم کرد. اگر آنها را باز کنیم، چند تا یکی خواهیم داشت؟ ۸

◆ ۳/۷ چند تا ۰/۱ است؟ ۳۷ اگر آن را به ۵ قسمت تقسیم کنیم، به هر قسمت چند تا ۰/۱ می‌رسد؟ ۷ ۴

تقسیم بالا به صورت روبه‌رو خلاصه شده است.

۶ ۲۸ | ۳
۶ ۰۰ | ۲ ۰۹
۰ ۲۸
۰ ۲۷
۰ ۰۱

ابتدا خطّ ممیّز را رسم کنید.

تقسیم را به طور معمول انجام دهید. زمانی که در تقسیم به ممیّز می‌رسید در خارج قسمت هم ممیّز بزنید. باقیمانده را به کمک خطّ ممیّز تعیین کنید.

به مثال‌های زیر توجّه کنید :

۴۳ ۷ | ۵
۴۰ ۰ | ۸ ۷
۳ ۷
۳ ۵
۰ ۲

رسیدن به ممیّز

۳۵ ۹۸ | ۲۱
۲۱ ۰۰ | ۱ ۷۱
۱۴ ۹۸
۱۴ ۷۰ ← ۰/۷×۲۱
۲۸
۰ ۲۱ ← ۰/۰۱×۲۱
۰ ۰۷